

LINGGÄN

FRTA KNOWLEDGE
BUSINESS TRAINING & ADVICE

Maart 2022

FRTA KNOWLEDGE webinars & coaching | www.frta.nl | E-mail: froelfsema@frta.nl

5 zintuigen, 4 elementen

Elk zintuiglijk object is veroorzaakt door de 4 grote elementen aarde, water, vuur en lucht.

Specifieke oorzaken:

hier staat: het is veroorzaakt door de 4 grote elementen en niet: het is een element.

Er staat niet: de objecten zijn geschapen door een god of door permanente oorzaken.

Elk zintuiglijk object is samengesteld uit: aarde, water, vuur en lucht, vorm, geur, smaak en tast (dus 4 van de 5 objecten van de zintuigen).

De objecten van de zintuigen kunnen enkel door hun eigen zintuig - de eigen specifieke dominante conditie - worden waargenomen, en niet door de andere zintuigen.

De 5 zintuigen en de objecten van de zintuigen worden veroorzaakt door de 4 grote elementen:

- Aarde
- Water
- Vuur
- Lucht (ook wel wind of subtiele energie genoemd)

Definitie van aarde: hard en solide

Definitie van water: nat en vloeibaar

Definitie van vuur: heet en brandend

Definitie van lucht: licht en beweeglijk

De functie van aarde: soliditeit

De functie van water: cohesie van dingen

De functie van vuur: vermogen tot verhitten, tot rijping brengen, een verandering tot stand brengen

De functie van lucht: beweeglijkheid, toename

De objecten van de zintuigen: gestalte en kleur; geluiden; geuren, smaken en objecten van het tast-zintuig.

Laten we deze eens stuk voor stuk bekijken en beschrijven.

Het oog zintuig:

Zintuiglijke directe waarneming van vorm (kleur en gestalte)

De definitie van een zintuiglijke directe waarneming van vorm is een cognitie die niet-foutief is en vrij van gedachtevorming en wordt gegenereerd met het oog-zintuig als de eigen specifieke dominante conditie en vorm als objectieve conditie.

Zintuiglijke waarneming van vorm voldoet aan de drie karakteristieken voor waarneming: een zintuig, een object en het onmiddellijk voorafgaande moment van bewustzijn als de voornaamste subjectieve conditie.

Gewaarwording van vorm wordt gegenereerd met behulp van het oog-zintuig als de eigen specifieke dominante conditie en vorm als de objectieve conditie.

Vorm (gestalte en kleur) wordt veroorzaakt door de 4 grote elementen; het is elk verschijnsel dat wordt waargenomen door een oog-zintuig

Specifieke oorzaken: veroorzaakt door de 4 grote elementen (hier staat: het is veroorzaakt door de 4 grote elementen en niet: het is een element; er staat niet dat ze zijn geschapen door een god of door permanente oorzaken)

Specifieke subjecten: oog-zintuig en oog-bewustzijn
Specifieke natuur: elk verschijnsel dat een object van ervaring van het oog-bewustzijn is.

Objecten van het oog-zintuig en oog-bewustzijn:

- a) 4 primaire kleuren: blauw, geel, rood, wit
- b) 8 secundaire kleuren: schaduw, zonlicht, illuminatie, donkerte, wolk, rook, stof, nevel,
- c) Het licht tussen het oogzintuig en het object dat wordt gezien: in staat bringer van verschijning genoemd
- d) goede kleuren; slechte kleuren; neutrale kleuren; kleuren die op een afstand helder verschijnen als erg blauw en wit maar niet langer als zodanig verschijnen als je dichterbij komt, bijvoorbeeld: wolken en rook; de unieke kleur van de lucht: blauw.
- e) 8 gestalten: lang; kort; vierkant; rond; piepklein; grof; even (plat); oneven (hogere en lagere punten); hoog; laag.
- e) Vormen die de gedachte uitdrukken: specifieke aspecten van een lichaam dat de natuur van expressie heeft en in staat is uit te drukken wat er in de geest omgaat, zoals in lichaamstaal.

Het geluid zintuig:

De definitie van een zintuiglijke directe waarneming van geluid is een cognitie die niet-foutief is en vrij van gedachtevorming en wordt gegenereerd met het oor-zintuig als de eigen specifieke dominante conditie en geluid als objectieve conditie.

Zintuiglijke waarneming van geluid voldoet aan de drie karakteristieken voor waarneming: een zintuig, een object en het onmiddellijk voorafgaande moment van bewustzijn als de voornaamste subjectieve conditie.

Gewaarwording van geluid wordt gegenereerd met behulp van het oor-zintuig als de eigen specifieke dominante conditie en geluid als de objectieve conditie.

Geluid is elk verschijnsel dat wordt waargenomen door een oor-zintuig

3 speciale kenmerken:

Specifieke oorzaken: geluid wordt veroorzaakt door de 4 grote elementen

Specifieke subjecten: oor-zintuig en oor-bewustzijn

Specifieke natuur: het is een verschijnsel dat het object is van een ervaring door oor-bewustzijn

Categorieën van geluid:

Geluid in samenhang met bewustzijn (voelende wezens)

Geluid niet-in samenhang met bewustzijn (= niet-levend / niet-voelend)

In relatie tot het effect: plezierig geluid, onplezierig geluid, geluid dat geen van beide effecten heeft.

Voorbeelden van geluid in samenhang met bewustzijn: praten, lachen, in de handen klappen, kuchen, neus snuiten.

Voorbeelden van geluid niet in samenhang met bewustzijn: geluid van de wind, het water enzovoort.

Voorbeelden van wereldse conventie: talen van gewone wezens, deze kunnen ofwel:

Correct zijn met betrekking tot wat is gezien, gehoord, geanalyseerd en gekend

Incorrect zijn met betrekking tot wat is gezien, gehoord, geanalyseerd en gekend, bijvoorbeeld: zeggen dat je iets hebt gezien terwijl je het niet hebt gezien.

Geluid in samenhang met bewustzijn die een bedoeling uitdrukken:

Voorbeelden van plezierige geluiden: het horen van Dharma-onderricht

Voorbeelden van onplezierige geluiden: vernederende woorden, scheldwoorden

Geluid in samenhang met bewustzijn die geen bedoeling uitdrukken:

Voorbeelden van plezierige geluiden: het geluid van een fluit

Voorbeelden van onplezierige geluiden: het geluid van een schreeuw

Geluid niet in samenhang met bewustzijn

Voorbeelden van plezierige geluiden: muziek

Voorbeelden van onplezierige geluiden: een storm, een donderslag

Het geur zintuig:

De definitie van een zintuiglijke directe waarneming van geur is een cognitie die niet-foutief is en vrij van gedachtevorming en wordt gegenereerd met het neus-zintuig als de eigen specifieke dominante conditie en geur als objectieve conditie.

Zintuiglijke waarneming van geur voldoet aan drie karakteristieken voor waarneming: een zintuig, een object en het onmiddellijk voorafgaande moment van bewustzijn als de voornaamste subjectieve conditie.

Gewaarwording van geur wordt gegenereerd met behulp van het neus-zintuig als de eigen specifieke dominante conditie en geur als de objectieve conditie.

Geur is elk verschijnsel dat wordt waargenomen door een neus-zintuig

Het heeft 3 speciale kenmerken:

Specifieke oorzaken: veroorzaakt door de 4 grote elementen

Specifieke subjecten: neus-zintuig en neus-bewustzijn

Specifieke natuur: een verschijnsel dat een object is van waarneming door het neus-bewustzijn

6 soorten geuren: plezierige, onplezierige en neutrale geuren; natuurlijke geuren, synthetische geuren en geuren ontstaan door verandering.

Natuurlijke geuren zijn bijvoorbeeld: de geur van knoflook, een roos, sandelhout.

Synthetische geuren zijn ontstaan uit een combinatie, bijvoorbeeld: wierook, parfum.

Geuren ontstaan door verandering bijvoorbeeld: de geur van een rijpe mango vergeleken met een onrijpe mango, de geur van rottend vlees.

Het smaak zintuig:

De definitie van een zintuiglijke directe waarneming van smaak is een cognitie die niet-foutief is en vrij van gedachtevorming en wordt gegenereerd met het tong-zintuig als de eigen specifieke dominante conditie en smaak als objectieve conditie.

Zintuiglijke waarneming van smaak voldoet aan drie karakteristieken voor waarneming: een zintuig, een object en het onmiddellijk voorafgaande moment van bewustzijn als de voornaamste subjectieve conditie.

Gewaarwording van smaak wordt gegenereerd met behulp van het tong-zintuig als de eigen specifieke dominante conditie en smaak als de objectieve conditie. Smaak is elk verschijnsel dat wordt waargenomen door een tong- zintuig

3 speciale kenmerken:

Specifieke oorzaken: veroorzaakt door de 4 grote elementen

Specifieke subjecten: tong-zintuig en tong-bewustzijn

Specifieke natuur: een verschijnsel dat een object van waarneming is voor het de tong-bewustzijn

12 soorten smaak:

6 soorten smaak met betrekking tot hun natuur: zoet, zuur, bitter, wrang, heet/pittig; zout.

3 soorten smaak met betrekking tot hun effect: plezierig, onplezierig, geen van beide

3 soorten smaak met betrekking tot hun basis: natuurlijke smaken, smaken voortgekomen uit synthese, smaken voortgekomen uit verandering

Natuurlijke smaken bijvoorbeeld: de smaak van een appel
Smaken voortgekomen uit synthese bijvoorbeeld: voedsel dat met verschillende ingrediënten is gekookt

Smaken voortgekomen uit verandering bijvoorbeeld: de smaak van een onrijpe appel die rijpe appel wordt die een rotte appel wordt; of de verandering door het koken van een appel.

Het zintuig van voelen / aanraking:

De definitie van een zintuiglijke directe waarneming van aanraking is een cognitie die niet-foutief is en vrij van gedachtevorming en wordt gegenereerd met het tast-zintuig ofwel lichaams-zintuig als de eigen specifieke dominante conditie en aanraking als objectieve conditie.

Zintuiglijke waarneming van aanraking voldoet aan drie karakteristieken voor waarneming: een zintuig, een object en het onmiddellijk voorafgaande moment van bewustzijn als de voornaamste subjectieve conditie.

Gewaarwording van aanraking wordt gegenereerd met behulp van het tast-zintuig of lichaam-zintuig als de eigen specifieke dominante conditie.

Objecten van de tast: elk verschijnsel dat wordt waargenomen door het tast-zintuig

3 speciale kenmerken:

Specifieke oorzaken: veroorzaakt door de 4 grote elementen

Specifieke subjecten: tong-zintuig en tong-bewustzijn

Specifieke natuur: verschijnsel dat een object van waarneming is door het lichaam-bewustzijn.

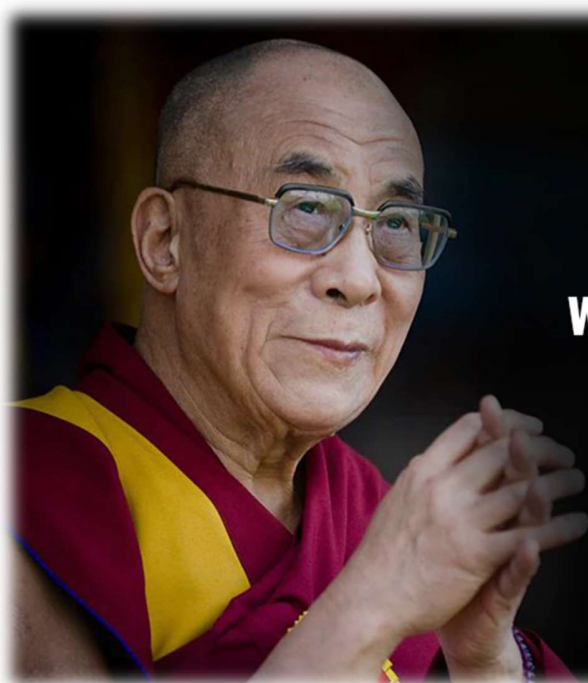
De 7 belangrijkste objecten ontstaan via het tast-zintuig: glad, ruw, zwaar, licht, koud, hongerig, dorstig

Andere objecten ontstaan via het tast-zintuig: elastisch, buigzaam, hard, bevredigend, sterk, zwak, flauw, trillend, onbehagen, ziekte, veroudering, dood, vermoeidheid, rust, gezondheid.

Objecten van de tast die niet zijn veroorzaakt door de vier grote elementen zijn de 4 grote elementen zelf, ze worden oorzakelijke vormen genoemd, bijvoorbeeld: de hitte van vuur, de hardheid van aarde, de lichtheid van lucht.

Nama-rupa	5 skandhas		6 zintuigen	Yogacara	
				Harvey	Vasubandhu
Rupa (Vorm, lichaam)	Rupa (Vorm, lichaam)		(Rupa)	(Rupa)	(Rupa)
Nama (Geest, denken)	Vijnana (bewustzijn)	Vedana (Gewaarworden, Zintuiglijke ervaring)	Oog Oor Neus Tong Tast	Oog Oor Neus Tong Tast	Oog Oor Neus Tong Tast
		Samjna (Perceptie, Kennen)	Intellect	Samjana (Kennende geest)	Pravrtti-vijnanam (Kennende bewustzijn) <i>Inclusief o.a. gevoelens & denken</i>
		Samskara (Opwellingen)			
				Manas (Denkende geest)	Mana-vijnana (Denkende geest) Ik-besef
				Alaja-Vijnana (Pakhuis-bewustzijn)	Alaja-Vijnana (Pakhuis-bewustzijn)
			Param-Alaya (Eenheidsbewustzijn)		

Give the ones you **love**
wings to fly, **roots** to come back,
and **reasons** to stay.

- The Dalai Lama